

Protokollat med Tilkendegivelse

i

Faglig Voldgift

(FV 2017.0128)

Fagligt Fælles Forbund

(Forhandlingssekretær Svend-Aage Poulsen)

mod

Dansk Byggeri

for

P. Winther Jespersen A/S

(Chefkonsulent Henrik Olsen)

Indledning

Sagen angår opgørelsen af betalingen for en arbejdsopgave, som et tømrersjak (med tømrersvendene A, B og C) har udført i akkord for P. Winther Jespersen A/S, Der er herunder spørgsmål om bl.a. akkordens omfang og om rettidig kritik af svendenes akkorderingssedler.

Parternes uenighed er efter indledende fagretlig behandling indbragt for en faglig voldgiftsret med undertegnede, fhv. højesteretspræsident Poul Søgaard, som opmand og med forhandlingssekretær i 3F Palle Bisgaard, forhandlingssekretær i 3F Johnny Frimann Storm, advokat Kia Phillip Dollerschell og konsulent Henning Kaab, begge Dansk Byggeri, som medlemmer. Voldgiftsforhandling er afholdt den 25. september 2018.

Påstande

Klager, Fagligt Fælles Forbund (3F) har afgivet klageskrift med bilag A-P, og indklagede, Dansk Byggeri for P. Winther Jespersen A/S, har afgivet svarskrift med bilag 1-7 og har ved voldgiftsforhandlingens start yderligere fremlagt bilag 8. Bilagene ansås dokumenteret.

Klager har nedlagt påstand om, at den indklagede virksomhed "tilpligtes at anerkende, at akkorderingssedlerne for uge 9 til 17, indeholdende 660,5 timer til akkordfortjeneste, og som er fremlagt som bilag D til H, er betalbar".

Indklagede har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagens oplysninger

Der er fremlagt en ikke-underskrevet "Akkordaftale/tildeling af Kastrupkrogen". Bilaget indeholder svendenes akkordoplæg med virksomhedens ændringer og tilføjelser, der angives påført den 6. marts 2017. Der er enighed om, at bilaget herefter viser akkordens omfang, men ikke prissætningen. Det fremgår af bilaget bl.a., at timer uden for akkord afregnes til akkordfortjeneste.

A har under arbejdets gang med mail til D fremsendt akkorderingssedler med angivelse af ugenummer, dato, udført arbejde og timeforbrug således:

- Den 24. marts 2017 for uge 9-12. D kvitterede samme dag for modtagelsen og bemærkede: "Jeg læser det igennem og kommer med mine kommentar".
- Den 4. april 2017 for uge 13. D kvitterede samme dag for modtagelsen og gentog bemærkningen fra den 24. marts 2017.
- Den 12. april 2017 for uge 14-15. D kvitterede den følgende dag blot med "Modtaget".
- Den 21. april 2017 for uge 16. Der er ikke fremlagt kvittering for modtagelsen.
- Den 27. april 2017 for uge 17 sammen med et akkordregnskab.

Det fremgår af sagen, at hverken D eller andre fra virksomheden løbende kommenterede eller kritiserede akkorderingssedlerne for uge 9-16.

I en sms-korrespondance den 27. april 2017 mellem B og D beklagede B sig over, at der på lønsedlerne ikke fremgik noget "om det akkordoptræk vi aftalte til 250 kr. pr. time". D svarede: "I mente ikke det samlede optræk var nok, og som jeg sagde – så må vi jo lægge alle tallene sammen. Afventer stadig jeres opgørelse."

B svarede hertil: "Så må jeg have misforstået dig. Jeg bad om et akkordoptræk og ikke om en akkordafregning. Vi sender det samlede akkordregnskab senere i dag." D svarede derpå: "Helt ok. Jeg kikker på jeres samlede akkordregnskab som aftalt, herefter får i mine kommentar – og er vi enige herefter udbetales akkorden." B's bemærkning hertil var "Alle tiders".

Den 28. april 2017 sendte D en mail til A med emneangivelsen "Akkorderinger uge 17 + regnskab" og med teksten "Jeres akkorderinger samt regnskab er afvist. Jeg vender tilbage med mine kommentar".

Ligeledes den 28. april 2017 fremsendte A et nyt regnskab og beklagede, at han dagen før havde fået sendt et forkert regnskab. D kvitterede umiddelbart efter for modtagelsen og gentog afvisningen.

Den 3. maj 2017 skrev D i en mail til A, at han ikke kunne finde akkorderingssedlerne i regnskabet, og at han gik ud fra, at det fremsendte kun var en oversigt over akkorderingerne. Han beskrev, hvad der efter hans opfattelse skulle fremgå af akkorderingssedler, og han vedhæftede sin kritik af det fremsendte.

Ved mail af 5. maj 2017 afviste A kritikken af akkorderingssedlerne for ugerne til og med uge 16 som for sent fremsat, jf. Bygningsoverenskomsten § 33, stk. 4, hvorefter kritikfristen er 5 hverdage. Han kommenterede desuden kritikken for så vidt angår uge 17. Med hensyn til regnskabet oplyste han, at svendene reviderede akkordoverskuddet, idet de fratrak udgift til høreværn og knive.

Ved mail af 15. maj 2017 fremsendte D et tilrettet akkordregnskab til A, idet han gjorde opmærksom på, at dette var udarbejdet efter en samlet kritik af svendenes akkorderinger og akkordregnskab. Han anførte i mailen bl.a.: "Det fremsendte akkordregnskab fastholdes, da det er PWJ's overbevisning, at der har været tale om en fast aftale, hvor akkorderinger og regnskabet skulle gennemgås ved afslutningen af sagen".

A meddelte ved mail af 18. maj 2017 D, at svendene fastholdt det rejste krav.

Mæglingsmøde blev afholdt den 9. juni 2017. I referatet af mødet er det bl.a. anført, at der var enighed om timetallet og fordelingen samt om akkordsummen, idet posten "Formandstillæg" udgik. Det er videre anført, at herefter udestår kritik af akkorderingssedlerne og opgørelsen.

Organisationsmøde blev afholdt den 21. juli 2017, uden at enighed kunne opnås.

Forklaringer

Der er under voldgiftsforhandlingen afgivet forklaring af tømrersvendene A og B, afdelingsformand i 3F E samt entreprisechef F.

A har forklaret bl.a., at den fremlagte akkordaftale ikke blev underskrevet, fordi der ikke var enighed om priserne, hvorimod der var enighed om teksten og dermed om akkordens omfang. Efterfølgende blev arbejdet gennemgået af en opmåler, og opmålerens prisfastsættelser er anvendt ved udfærdigelse af akkordregnskab. Opmåleren sendte opmålingen til svendene og, så vidt han ved, også til virksomheden. Han mener, at der i uge 17 var 3 svende og en lærling på pladsen.

B har forklaret bl.a., at han havde den fremlagte sms-korrespondance med D, fordi lønsedlerne viste, at der til svendene alene var udbetalt en timeløn på 180 kr. og ikke, som det var aftalt, et optræk til 250 kr. pr. time. Det er ikke ham, men A, der har forhandlet med virksomheden, men han har haft en del sms-korrespondance med D om forskellige forhold under arbejdets udførelse.

E har forklaret bl.a., at han deltog i lokalmæglingssmødet den 9. juni 2017. Hovedemnet under drøftelserne var spørgsmålet, om virksomheden havde kritiseret ugesedlerne rettidigt, eller om der var indgået en aftale om, at virksomheden kunne vente med at forholde sig til ugesedlerne, til arbejdsopgaven var fuldført, og der forelå et akkordregnskab.

F har forklaret bl.a., at han som entreprisechef var D's foresatte, og han stod bag de indgåede aftaler om arbejdsopgaven, herunder akkordaftalen, som blev forhandlet i flere omgange. Han har aldrig set opmålingen og mener, at D heller ikke har modtaget den. Ugesedlerne er efter hans opfattelse alene opgørelser over det forbrugte antal timer, og de er brugt til løbende at udfærdige regninger til bygherren. I forhold til svendene var ugesedlerne til brug for senere opgørelse og regnskab. Han kan vedstå referatet af mæglingssmødet den 9. juni 2017, som han deltog i som virksomhedens repræsentant sammen med D, der ikke længere er ansat i virksomheden.

Parternes argumenter

Klager bestrider, at der mellem virksomheden og akkordholder A er indgået aftale om – i strid med Bygningsoverenskomstens § 33, stk. 4 – at akkorderingssedlerne først skulle kritiseres ved arbejdsopgavens afslutning i forbindelse med akkordopgørelsen. Virksomheden har bevisbyrden for eksistensen af en sådan aftale, og den bevisbyrde er ikke løftet. SMS-korrespondancen mellem B og D den 27. april 2017 beviser intet om en aftale. I øvrigt må en sådan aftale kræve organisationernes godkendelse, jf. overenskomstens § 10, og sådan godkendelse foreligger ikke. En aftale som hævdet af indklagede ville endvidere stride mod det overordnede formål med akkord.

Der gælder ikke formkrav til akkorderingssedler, og kritikfristen for de fremsendte akkorderingssedler, som tydeligt angiver at være akkorderinger og angiver oplysning om både det udførte arbejde og det forbrugte timetal, var således 5 arbejdsdage, jf. overenskomstens § 33, stk. 4. Akkorderingssedlerne for uge 9-16 skal allerede derfor anses som godkendt. Akkorderingssedlen for uge 17 skal ligeledes anses som godkendt, idet virksomheden ikke har imødegået svendenes begrundede afvisning af virksomhedens kritik af denne akkorderingsseddel.

Der har ikke været efterfølgende forhandlinger om akkorderingssedlerne for uge 9-16, som kunne betragtes som afkald på at gøre overskridelse af kritikfristen gældende.

Der skal ikke under denne voldgift tages stilling den økonomiske konsekvens af klagers påstand. Får klager medhold i påstanden, er klager indstillet på at forhandle akkordopgørelsen med indklagede i overensstemmelse med udfaldet af sagen, herunder at rette eventuelle fejl i time- og talberegningerne.

Det bestrides, at der skulle være grundlag for modregning for så vidt angår værktøj ud over det skete fradrag for hørevern og knive.

Indklagede har anført, at akkordarbejdet omfatter de arbejdsopgaver, som er beskrevet i den fremlagte ikke-underskrevne akkordaftale. Derimod er der ikke indgået aftale om, at ekstraarbejde skulle udføres på akkord. Derfor er kritik af ekstraarbejdet ikke omfattet af fristen i overenskomstens § 33, stk. 4. Kritikken, som er fremkommet i forbindelse med akkordregnskabet, er derfor ikke fremsat for sent.

Det gøres endvidere gældende, at der er indgået aftale om, at de indberettede timer først skulle drøftes, når akkorden var afsluttet, hvor man havde et samlet overblik over arbejdet og selve akkorden og derfor

kunne forhandle sig på plads om betaling af ekstraarbejdet. At der er indgået en sådan aftale, støttes af parternes mail- og sms-korrespondance.

Selv om ugesedlerne skulle være omfattet af kritikfristen i § 33, stk. 4, har svendene fortabt retten til at påberåbe sig fristen, idet de efterfølgende, herunder på mæglingsmødet, indlod sig i forhandlinger om betaling for ekstraarbejdet.

Hvad angår uge 17 var virksomheden ikke forpligtet til at svare igen på svendenes svar på virksomhedens kritik af ugesedlen. I stedet skulle svendene have begæret mæglingsmøde om ugesedlen.

I den endelige opgørelse skal der foretages modregning som anført i svarskriftet, herunder navnlig for de 70 timer på ugesedlen for uge 17 og for bortkommet værktøj.

Opmandens tilkendegivelse

Efter forhandling og votering kunne der ikke blandt de partsudpegede medlemmer af voldgiftsretten opnås flertal for en afgørelse. Afgørelsen skal derfor træffes af opmanden.

Opmanden fremkom med en mundtlig tilkendegivelse om sit syn på sagen. Tilkendegivelsen følger her i skriftlig form:

Der er som anført enighed mellem parterne om, at akkordens omfang er som beskrevet i den fremlagte ikke-underskrevne akkordaftale. Der var ikke enighed om prissætningen, men det må efter bevisførelsen lægges til grund, at arbejdsopgaven blev gennemgået af en opmåler, som prissatte de enkelte arbejdsopgaver, og at det er disse priser, som svendene har anvendt i akkordregnskabet.

Akkorderingssedlerne for ugerne 9-17, som løbende blev fremsendt til virksomheden, angiver både i emne-rubrikken ved mailfremsendelsen og som overskrift på de enkelte sedler at være akkorderinger. De indeholder en opgørelse af, hvilke arbejdsopgaver der er udført på de enkelte dage og det anvendte timeforbrug. Udgangspunktet er derfor, at virksomhedens eventuelle kritik af akkorderingssedlerne skal fremsættes inden for 5 arbejdsdage efter modtagelsen, jf. Bygningsoverenskomstens § 33, stk. 4. Virksomheden har gjort gældende, at der var indgået en aftale om, at de indberettede timer først skulle drøftes ved akkordens afslutning. En sådan aftale fremgår imidlertid hverken af den ikke-underskrevne akkordaftale eller af andre skriftlige dokumenter. Særligt bemærkes, at sms-korrespondancen den 27. april 2017 mellem B og D, der angår udbetaling af akkordopræk, ikke kan tjene som bevis for den hævdede aftale. Heller ikke de afgivne forklaringer beviser, at en sådan aftale skulle være indgået. Virksomhedens kritik af akkorderingssedlerne for ugerne 9-16 er derfor fremsat for sent.

Kritik af akkorderingssedlen for uge 17 er fremkommet rettidigt. Svendene svarede straks på kritikken og imødegik de enkelte kritikpunkter. Virksomheden reagerede ikke på svendenes imødegåelse af kritikken. Som sagen foreligger, må også denne akkorderingsseddel lægges til grund.

Da svendene stedse har fastholdt, at kritikfristen var overskredet for så vidt angår akkorderingssedlerne for ugerne 9-16, og da de ikke har indladt sig i forhandlinger om akkorderingssedlerne, er der ikke grundlag for virksomhedens synspunkt om, at svendene skal anses for at have givet afkald på at påberåbe sig fristoverskridelsen.

Akkorderingssedlerne må herefter lægges til grund ved opgørelsen af det samlede akkordregnskab.

Der har ikke under denne faglige voldgift skullet tages stilling til, i hvilket omfang akkorderingssedlerne angår henholdsvis ekstraarbejder og arbejdsopgaver omfattet af akkordaftalen.

For så vidt angår virksomhedens modkrav bemærkes, at der efter det foran anførte ikke er grundlag for at se bort fra akkorderingssedlen for uge 17. Det er heller ikke godtgjort, at der er grundlag for at modregne for værktøj ud over det anerkendte fradrag for høreværn og knive. Alene den omstændighed, at værktøj måtte være bortkommet, udgør ikke tilstrækkeligt bevis for, at svendene har behandlet det udleverede værktøj skødesløst.

Parterne tog opmandens tilkendegivelse til efterretning og aftalte at forhandle om det endelige akkordregnskab på dette grundlag. Begge parter tilkendegav, at de uanset den tilkendegivne enighed i mæglingsreferatet om timetal og fordeling ville rette eventuelle fejl i time- og beløbsopgørelser i den endelige opgørelse.

Herefter er denne faglige voldgift afsluttet. Hver part betaler egne sagsomkostninger og halvdelen af udgiften til opmanden.

København, den 27. september 2018

Poul Søgaard